

Gazeta este de 2 ori: Mercur și Duminecă, Vineri și Săptămâna, și Săptămâna. Pretul: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. și pe 1/2 6 fl. v. a. și pe unu anu séu 3 galbini. și sunătoria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru scrie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 44.

Brasiovu 23/II Iuniu

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 22 Iuniu. Astadi se afisara si aici consemnarile celorlora indreptatiti la alegere pentru noua organizatiune in fundulu regiu si reclamarile au locu numai 8 zile. Scimu, cate sute indreptatiti remasera la alegerile precese ignorati in dreptulu lor din cauza, ca n'au grabitu cu tota intetirea a face reclamarile. Credeamu, ca asta data vomu fi mai desghiatati in afaceri de acestea. —

— In 19 ale acesteia se muta dintre noi prin o morțe grabnica judeciulu Brasiovlui in pensiune Fridericu Fabricius in an. 70 alu unei vietii active, din care petrecuse in servitiulu acestui districtu aprópe la 50 ani, castigandu-si stima inaintea concetatanilor prin tractarea umana cu ai sei. Ceremonia inmormentarii se facu in 21 danduse onóra petrecerii de catra elit'a orasiului. —

— Eri diminétia se departa de aici batalionulu reg. de inf. Gondrecourt, fiindu inlocuitu cu regimentulu de inf. ducele Ludovicu de Bavaria, si fiindu petrecutu de music'a ambeloru regimente si de mai multi ostasi din regimentele ducele de Bavaria, din reg. de ulani regele ambeloru Silicie, bateria pedestra, gendarmeria si unu numeru mare de cetatiani, si pe la 10 óre sosi 1 batalionu de campania alu nouei garnisóne. —

Din provincia primimu sciri imbucuratórie despre sperantia prea intemeiata de unu secerisiu bogatu. —

— Tóte diuariale oficiale mai publica una avisare catra jurisdictiunile din Ardélu, cá pe viitoriu se nu mai adreseze charthiele lor la comisariatu de catu oblu numai catra r. comisariu din Clusiu, fiinduca comisariatulu nu constituie una corporatiune, ci numai unu personalu ajutatoriu comisariulu regiu, dara de altmintrenea se tiene de ministeriulu r. ungurescu. — Va se dica, lucus dela non lucendo, cá si uniunea Ardélului cu Ungaria dela abnormitatile, ce le desunescu in fapta si in form'a gubernarii. Cine mai sci, cum si unde ne aflamu cu astfelu de organizari fara organe corporative. —

— Caus'a congresulu rom. cat. dela Bud'a-Pest'a, cu tóte indemnurile superiori, nu afla primitori in provinci'a coordinata gr. cat. a Albei Iuliei si din motivulu, ca credintiosii respectivi se afla vatamati, ca li s'a facutu astfelu de invitare fara cointelegere preliminarie pe bazea autonomiei coordonate si pe calea datinei constitutiunale sinodale a ambeloru provincie besericesci coordonate. —

— Conferinti'a eparchiala a Blasiului inca s'a dechiaratu in perfecta unanimitate in contra participarii la congresulu rom. c. din Bud'a-Pest'a si ceru congresu propriu, care singuru are competinti'a a decide despre relatiunile privitórie la autonomi'a si comuniunea intereseloru intre provincie besericesci catolice.

Pana acum s'au dechiaratu 17 protopopiate pentru neparticipare, éra 5 protopopiate in parte pentru participare. Cam asemenea decurge lucrulu si in episcopi'a Lugosiului, ma si in ceea Gherlei; ba vedemu, ca si din episcopi'a sufragana a Oradei mai se dechiaru, anumitu si Satumareni pentru neparticipare.

„Federatiunea“ ne aduce in Nr. 62 unu telegramu din Sighetulu Marmatiei, cumca in urm'a unei presiuni romanii opidani de acolo ar' fi amenintiatu cu trecere. Presiunea póte se fia din partea rutenilor, si lesiunea convingerei si a consciintiei de sene si de dreptulu autonomu alu provinciei sale besericesci -si cauta scaparea si la amenintari, fiinduca actiunea neindreptatita nu póte produce de catu reactiune. — Lasamu se urmeze mai la vale representatiunea Naseudenilor, pentrucá se le cupóscemu consciinti'a de sene;

Representatiunea

indreptata de conferinti'a greco-catoliciloru din vicariatulu Rocnei tienuta in 7 Iuniu 1869 in caus'a participarii la congresulu pregatitoriu alu romano-catoliciloru dela Bud'a-Pest'a catra m. v. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a si Exc. Sa metropolitulu gr. cat. de Alb'a Iulia.

Multi venerabile ordinariatu alu diecesei gr. cat. de Gherl'a!

Noi subscrisii preuti si mireni gr. catolici ali vicariatulu Rocnei, adunati in 7 Iuniu 1869 in opidulu Naseudu prin cerculariulu vicariale din 27 Maiu 1869 Nr. 162, in urm'a gratiosulu cerculariu din 22 Maiu 1869 1287/721 indreptatu catra clerulu si poporulu greco-catolicu alu diecesei de Gherl'a de multu venerabilele ordinariatu diecesanu, la provocarea directa a principelui primite si archi-episcopu r. c. dela Strigoniu si a prea ilustrului coru alu episcopiloru r. c., in caus'a asie numitei autonomie besericesci romano-catolice din Ungaria si Transilvania, — salutamu cu multa bucuria si placere acelu zelu ferbente apostolicu si pastorescu, care lu desfasiaura prea ilustrii prelati romano-catolici pentru benele si celu materiale alu besericeii rom. cat. din Ungaria si Transilvania, vrendu prin unu atare pasu a legá mai strinsu de interesulu clerului si mai alesu alu poporului rom. cat. din Ungaria si Transilvania siési credentiosu cauzele bunurilor besericesci, pieleru fundatiuni, educatiunei publice si scóteloru respective amenintiate si in timpurile presenti din mai multe parti; — de care zelu este, si cauta se fia amesuratu chiamarei sale, insufletitu si clerulu si poporulu nostru gr. cat. din provinci'a besericesca gr. cat. de Alb'a Iulia; — nici ca ne potemu retiené de a nu ne exprime gratitudinea nóstra pentru bunavolenti'a si amicitia fratiésca, carea ni o aratara ilustrule coru alu archi-episcopiloru si episcopiloru rom. cat. din Ungaria si Transilvania, intendiendune drept'a fratiésca prin provocarea-ne de a luá si noi parte la acelu congresu preparatoriu besericescu dela Bud'a-Pest'a.

De parte e dela noi idea de a refusa aceea mana amicabile fratiesce intensa catra noi, ci din contra noi cá filii credentiosii ali unicei besericesce a Domnului si salvatoriului nostru Isusu Christosu latite preste totu rotozolulu pamentului, suntemu totudéun'a si olegati si parati de a sustiené si profesá cu tóta tari'a spiritului prin ajutoriulu divinu unitatea cu capulu santei beserice si credentiosii ei celi adeverati, prin urmare si cu prea ilustr. coru alu archi-episcopiloru si episcopiloru r. c. din Ungaria si Transilvania atatu in credenti'a, catu si in constitutiunea fundamentale nici candu stramutabile, data de salvatoriulu lumei santei sale beserice, si acceptate si de stramosii nostri cu ocaziunea santei uniri cu beserice'a Romei, pentru cari suntemu totudéun'a parati a tiené lupt'a uniti si cu acelu ven. coru episcopescu, cá si cu tóta lumea catolica.

Cá filii inse credentiosii ali besericeii catolice de ritulu orientale, pre lunga unitatea credentiei si constitutiunei fundamentale a besericeii lui Christosu, avemu totu de una data sant'a detoria de a conserba si oserba nestirbata disciplin'a besericesca or. acceptata si de santulu scaunu apostolicu alu Romei, si nóue impusa atatu de stramosii nostri cu ocaziunea santei uniri catu si prin diverse constitutiuni apostolice ale diversiloru pontifici romani, prea ilu-

stri, din timpurile mai de inainte pana la gloriosulu regnante santu parente Piu alu IX., prin cari aceli capi si pastori alesi ali santei beserice a lui Christosu oprira strinsu de a nu se face nici una schimbare in ritulu si disciplin'a orientala a besericeii unite fara scirea si involirea expresa a santulu scaunu apostolicu, in urm'a caror'a ninenea, fia archi-pastoriu ori pastoriu séu ori cine altulu nu póte, ma in consciinti'a sufletului nici ca i e liertatu pre vreuna alta cale de a face ceva schimbare.

Administrarea si regularea administrarei bunurilor besericesci, a fundatiuniloru pie, causeru scolastice confesionali si educatiunei junimei respective inca se tienu de sfer'a disciplinei besericesci, care dupa cum scimu noi, e una data regulata chiaru si prin canónele besericesci rom. cat. si diversele constitutiuni apost., in poterea caror'a atatu administrarea bunurilor besericesci, pieleru fundatiuni, catu si a educatiunei junimei mai alesu relegióse e incredentiata fiacarei diecesi si resp. provincie besericesci, care determinatiune e, ce e dreptu, variabile, dupa diversitatea necesitatiloru timpului, inse numai prin consensulu expresu alu scaunului apostolicu.

Congresulu preparatoriu alu romano-catoliciloru din Ungaria si Transilvania se vede a avé de scopu de a stabili unu modru nou, póte mai corespundiatoriu recerintieloru presenti, in administrarea obiecteloru susu-atense.

Noi nu ne sentimu competenti, nici ca volimu a descende la una examinare mai de aprópe, ca óre si in catu acelu congresu in natur'a compunerei sale corespunde prescripteloru besericesci, atat'a inse cunóscemu si noi: ca acolo nu numai ca nu va fi vorba despre dogme, ci ca despre atari obiecte, nici ca póte fi, ca-ce cu totulu altulu e loculu competente in atari afaceri; — scimu mai incolo si aceea, ca acelu congresu e mai multu una institutiune besericesca, nóua, privata, cu caracteru cu totulu particulariu referitoriu deadreptulu singuru la romano-catolicii din Ungaria si Transilvania.

Constitutiunea fundamentale a besericeii celei adeverate a lui Christosu e de una atare natura singulara, incatu pre lunga unitatea, necesaria ei precum ori si carei societati adeverate si ordinate, póte se subsiste, si si subsiste si autonomi'a trasa intre marginele cuvenite ale diverseloru provincie besericesci, cari suntu totu atatea membre diverse ale aceluasi corpu unicu besericescu, ce totu de un'a s'a practisatu si se practiséza in beserice'a catolica.

Una atare autonomia se redede si provinciei nóstre besericesci gr. c. din Transilvania si Ungaria cu ocaziunea restaurarii metropoliei gr. c. de Alb'a Iulia prin s. scaunu apostolicu, care autonomia fu incuvenientata atata de inaltele regime de mai inainte, catu si de celu presente alu Maiestatei Sale ces. si reg. apost., prin care provinci'a nóstra besericesca deveni unu corpu in sene mai strinsu legatu si independente dela jurisdictiunea ori carui altu presule besericescu din alta provincia besericesca, afara de s. scaunu apostolicu.

Administrarea bunurilor besericesci, fundatiuniloru pie, a causei scolastice confesionali si educatiunei mai alesu relegióse respective se tiene tocmá de sfer'a autonomiei provinciei nóstre besericesci gr. cat., care dreptu nu i se póte denegá fara calcarea acelei autonomie.

Dreptu e, ca mai multe diecesi din provinci'a

nóstra besericésca gr. c. de Alb'a Iulia participa mai multe beneficia din fundulu asia numitu relegiunariu si alu instructiunei, — si din asta punctu de vedere, se vede a fi opu de a participa si provinci'a nóstra besericésca la susu atensulu congressu r. c. dela Bud'a-Pest'a; inse acést'a participare inca nu se póte si nu e liertatu de a se face decatu amesuratu naturei autonóme a provinciei nóstre besericesci gr. cat. de Alb'a Iulia. Afara de aceea diecesele nóstre gr. c. singuratece, si prin densele intrég'a nostra provincia besericésca are fondurile sale proprie diecesane intemeliate din venituri cu totul siesi proprie, a caroru administrare si regulare nu póte se cadia sub jurisdictiunea altor'a, de catu a dieceseloru si respective provinciei nóstre besericesci.

Din este motive, noi subscrisii cá fili credentiosi si adicti besericeci, nu potemu se pasimu la desbaterea obiecteloru susu-aduse pre alta cale decatu, care ne o arata provinci'a nóstra besericésca autonóma, ale carei drepturi ale sustiené nevata-mate ne este santa datorria impusa si de s. scaunu apostolicu.

Deci noi neaflandu subscrisu nici unu episcopu gr. c. din provinci'a nóstra besericésca in cerculariulu inaltu alu Em. Sale princ. pimate si a.-epu dela Strigoniu si alu prea ilustr. episcopi r. c. data in serbatori'a SS. Filipu si Iacobu, ad. in 1-a Maiu a. c., si temendune ca una atare invitatiune s'a facutu cu ignorarea metropolitulu nostru si alterarea autonomiei besericeci nóstre gr. c., ne sentimu obligati in conscientia sufletulu nostru a protestá solemne inaintea lui Dumnedieu, s. scaunu apostolicu, inaltiatulu tronu alu Maiestatei Sale ces. si reg. apost. si escelsulu seu regimu, cá nimenea din provinci'a nóstra besericésca gr. cat. de Alb'a Iulia, fia acel'a ori si cine si de ori si ce conditiune, se cutedia de sene a descende in pertractarea obiecteloru susu-atense de noi inainte de a fi constatatu legalmente despre consensulu comunu alu intregiei nóstre provincie besericesci; ce cá se se póta efeptui, rogamu si pretendemu totudéun'a data dela Exc. Sa prea ilustr. nostru metropolitu gr. cat. de Alb'a Iulia, si dela celi alalti prea ilustr. nostri episcopi gr. cat., in puterea dreptulu autonomicu alu provinciei nóstre besericesci, si in puterea canóneloru besericesci atatu orientali catu si occidentali, cá din tóte respoterile se conluere spre a convocá catu mai iute pre basea datinei nóstre vechie unu sinodu ori congressu besericescu provinciale gr. cat., in care pre lunga alte multe obiecte, cari ar' fi de a se pertractá si stabilí una data, si propune conciliulu ecumenicu, ce se va celebrá in scurtu la Rom'a si s. scaunu apost. spre confirmare, cá asia introducunduse in provinci'a nóstra besericésca una uniformitate in cele disciplinare se nu mai póta fiacare lucrá dupa capulu seu, unulu intr'unu tipu, altulu in altu tipu, — si pre lunga regularea autonoma a administrarei fonduriloru diecesane proprie si a causei scolastice, se se pertracteze si obiectulu susu-adusu: óre, incatu si in ce modru ar' fi de a luá parte si provinci'a nóstra besericésca gr. c., de Alb'a Iulia la mentio-natulu congressu catolicu dela Bud'a-Pest'a?

Ori si ce alta cale in obiectulu susu-adusu noi o vomu considerá, si o consideramu pre totu dreptulu, de una ignorare injusta a metropolitulu nostru, de una calcare injuriósa a autonomiei nóstre besericesci restaurate prin s. scaunu apost., — si ne dóre pana la sufletu, ca m. v. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a a urmatu in obiectulu adusu una atare procedura, primindu ordinatiuni in modu vatematoriu de autonomi'a provinciei nóstre besericesci gr. c. de Alb'a Iulia, si totudeodata dechiaramu, ca de alta data nici ca vomu primíastfelu de ordinatiuni, cile vomu lasá nepertractate.

Scimu noi, ca drepturile unui metropolitu in timpurile de facia suntu cu multu mai pucine cá mai inainte, trecundu acelea 'ndesvetudine, atat'a dreptu

inse de a poté convocá sinodu provinciale in cause disciplinare de tóta sfer'a provinciei besericesci, si inca nemarcate mai de aprópe prin legile besericesci, nu i se póte denegá prin nici unu dreptu, precum nu se denega nici altoru presuli catolici, cari între anii mai alesu 1850—63 celebrara diverse sínóde diecesane si provinciali in diverse parti ale pamentulu; — ci din contra acelesi canóne atatu orientali catu si occidentali, cari inca au valóre deplinu obligatória chiaru, pretendu celebrarea desa a sínódeloru diecesane si provinciali, precum liusioru se póte convinge veri si cine aruncandu unu picu ochii in corpulu dreptulu besericescu orientali si occidentali.

Tóte cele pana aici enumerate cu atatu mai vertosu ne sentimu indetorati ale pretende, ca-ce la din contra pre langa confusiunea cea babilonica, care s'ar poté nasce, unii din provinci'a nóstra besericésca de Alb'a Iulia tramitiendu, ér' altii retragunduse dela atensulu congressu, — si daun'a, care s'ar causá prin una atare confusiune intregiei cause comuni, — pre langa mai marea confirmare a multor'a in acea opiniune, cá si candu noi gr. catolicii amu fi trasi si impinsi numai dupa interesulu altor'a, — totudeodata ni s'ar vatamá autonomi'a provinciei nóstre besericesci, si prin acést'a numai s'ar instrainá dela senulu mamei besericice multi din filii ei pana acum credentiosi, — ma dupa una seriósa considerare si examinare a impregiariloru, cu dorere cauta se marturisimu, ca liusioru, prea liusioru s'ar poté templá, cá pastorii nostri, la una procedura contraria celei susu-pretense de noi, se remana chiaru fara credentiosi, fara turma; ér' respunsabilitatea astoru efecte noi nu volimu a o luá asupra nóstra, ci va jacé pre umerii si sufletulu acelor'a, cari dupa obligatiunile proprie si pusetiunea loru aveau, si au detoria de a impedecá atari consecentie. — Spre lamurirea acestui asertu fia-ne liertatu a aduce numai aceea impregiurare trista, ca in anii mai alesu din urma nu numai ca nu se intórse la unire — dupa scirea nóstra — nici una parochia orientali, ci din contra din cele unite trecura de ajunsu la neunire.

Totudeodata ne preservamu, cá nu cumva cineva neintielegundu bine intentiunea nóstra desvoltata in acestu pasu, séu reu interpretandu-o, se-si liè ocasiune de a ne aduce la indoiéla credenti'a nóstra si adesiunea, care o pastramu in animele nóstre catra sant'a mama beseric'a lui Christosu.

Cu acestea, departe fiindu dela noi ori si ce sentiu de ostilitate séu neamicitia, ci numai cunoscundune si pretiuindune dreptulu, care ne compete in tóta puterea cuventulu, dupa lege, care alu sustiené in vigóre este strins'a obligatiune a tuturoru fililoru credentiosi din provinci'a nóstra besericésca gr. c. de Alb'a Iulia, si rogandune si pretendiendu cu tóta tari'a cuventulu in facia lui Dumnedieu celulu prea santu si dreptu dela prea ilustrii nostri presuli, cá amesuratu legiloru besericesci atatu orientali catu si occidentali, in puterea santei detórie, care o luara cá pastori pre umerii sei, se ne sustienea si apere cu ori si ce sacrificia dreptulu nostru autonomicu de provincia besericésca, si se duca in deplinire cu tóta acurateti'a dorirea si just'a nóstra rogare si pretensiune pentru interesulu santei uniri si alu santei besericice, perseverandu firmi cá pétr'a in parerea nóstra, pleni de sperare, suutemu

Ali multu venerabilelu Ordinariatu gr. cat. de Gherl'a.

Din adunarea preotiloru si a mireniloru tinuta in Naseudu in 7 Iunie 1869.

Credentiosi in Christosu fili

Gregoriu Moisilu m/p,
vicariu foraneu si presied. conferintiei.

Dr. Ioane M. Lazaru m/p,
notariu.

Gabriele Verticu m/p,
notariu.

Dupa ce prin legile tieriei s'a pronunsiat egal'a indreptatire a tuturoru confesiuniloru relegiöse, si in diet'a trecuta s'a inarticulatu si metropol'i'a romana gr. or.; éra acést'a in puterea autonomiei sale a pasitu cu energia receruta pentru organizatiunea sa interna dupa canóne, usulu si datinele in beser. or. pastrate: asia si beser. rom. cat. din Ungari'a, si cu dens'a provinci'a besericésca a romaniloru de rit. or. catolici la an. 1854 cu numele si dreptulu celu anticu alu metropoliei de Alb'a Iulia restabilita, care pana aici s'au bucuratu de protectiunea statulu, prin egal'a indreptatire a tuturoru confesiuniloru suntu dela legile tieriei naturalminte indatorate asi eluptá siesi organizatiune din laintru, spiritulu canóneloru, a usulu si a datineloru, precum si a esigentiiloru presenti ale timpulu deplinu corespundietóre, prin care se-si póta sustiené si pastrá si densele pe venitoriu autonomi'a sa, cá unu clenodiu sacru, intru totu cuprinsulu ei nevata-matu.

Ce se tiene de rom. catolicii din Ungari'a, nu e nici o indoiéla, cumca, dupa ce acestia facu maioritatea absoluta a locuitoriloru regatulu, prin conducatorii sei besericesci si civili din cei mai eminenti si mai esperti barbati constatatori, voru eluptá cea mai stralucita organizatiune autonoma besericésca pentru sene, carea va poté servi de modelu celoru ce pre acést'a cale voru se-si sustiena independenti'a sa besericésca.

Óre inse romanii de rit. or. catolici ai provinciei besericesci metropolitane de Alb'a Iulia in caus'a acést'a fórté momentósa, dela care aterna independenti'a sa besericésca, ce directiune voru luá, timpulu va aratá, eu inse in midiloculu acestoru pregatiri serióse, cari de tóte partile se intreprindu, in momentulu de facia, amu scotitu a face unu servitiu placutu, déca prin acést'a voiu strapune pentru usu publicu Bulla Pfcia din an. 1854 22 Febr. prin carea s'a restauratu scaunulu metropolitanu de Alb'a Iulia, de pe transumtulu origin. din Blasiu cu tóta fidelitatea descrisa.

Din acést'a Bulla se cunósce, ca Pr. SS. pontificele romanu Piu IX., cu auctoritatea sa apostolica numai atunci a decretatu de independente acést'a provinc. besericésca, dupace mai antaiu primatele a.-epu din Strigoniu cu convoirea tuturoru epiloru rom. si gr. cat. din Ungari'a si Transilvania in siedinti'a coadunati, libere a resemnatu de dreptulu seu ce a avutu preste a.-dieces. Fagarasiulu, si preste diec. Urbei mari si partile dismembrate dela diec. Muncaciulu; si dupa ce Maiestatea Sa r. apostolica in contielegere cu guberniile respectiveloru tieri a determinatu si ascuratu dotatiunea demnitatiloru besericesci recerute in acést'a provincia, si a cerutu intarirea ei dela scaunulu patriarchale din Rom'a.

Nime dara, care cu atentiune va percurge acést'a Bulla, póte avé nici cea mai mica indoiéla, cumca provinci'a romanésca de rit. or. cat. unita n'ar avé destulu de asigurata pentru tóte timpurile independenti'a sa besericésca.

Dar' si alteum de s'ar percurge tóte protoco-lele luate in privinti'a acésta de comisiunile esmise „ad hoc“, nicairi nu se afla vreo usia rezervata de vreo suprematia besericésca asupra prov. romanesci preatinse, pentru scaunulu primatiale din Strigoniu, ci numai acea de reverentia, cu carea este datoriu totu binesentoriulu catra colegii sei.

Binevoiesca dara on. Redactiune a se folosi dupa placu de acést'a a mea nisuintia, si din Bulla a publica acelea pasage mai interesante, cari exprima din destulu independenti'a beser. romane de rit. or. cat.

S'ar face lumina in publicu, déca tóte protoco-lele si scrisorile, cari au tractatu despre acestu obiectu momentosu s'ar tipari, ca-ci acelea demustra, cu cata bunavointia, intieptiune si tactu s'a restauratu metropol'i'a de Alb'a Iulia.

Amu fostu mai tramisu si in 19 l. tr. unu conspectu generalu despre starea fonduriloru diec. gr. a Lugosiulu. — Eu nu sciu — in defectulu unui organu beseric. unde? in „Gazet'a Transilvaniei“ séu in „Fóia Transilvania“ ar' poté avé locu; ambele Redactiuni se aiba bunatate a determiná si pentru acel'a si pentru acestu articulu, cum va afla mai cu scopu si mai de folosu*). Cu acéstea remanu s. c. l.

Alu On. Redactiuni

Stefanu Moldovanu m/p,
prepositu.

*) Fóiei literarie „Transilvania“ ii este interdusu prin statutele asociatiunei transilvane a se ocupa de chestiuni relegiöse si politice din timpulu

presentu; nu' este interdisu a publica acte si documente, din trecutu, care au intratu in dominiulu istoriei, si prin urmare nu se mai potu scuti de critic'a istorica. Intr'aceea „Transilvani'a“ in timpul de facia este ocupata cu unu altu periodu mai vechiu alu istoriei n'ostre, dela carele trebuie se incepa oricine voiesce in adeveru, si seriosu a judeca despre starea si pusetiunea n'ostra de astadi. Bulla din 22 Febr. 1854, pe care ati binevoitu a ni o comunica in limb'a originale latinésca, cuprinde mai d'oua cole scrise desu, care ar' trebui se se traduca neaparatu in romanesce, pentruc'a se póta fi priceputa de toti lectorii unei foi politice, precum este acésta. Inse asia, asemenea documente intereséza numai pre corelegionarii respectivi; de aceea noi amu fi de parere, cá atatu acea bula, catu si tóte protocólele si actele respective, cate se reducu la restaurarea metropoliei de Alb'a Iulia se se publice catu mai curendu in una carte, in limb'a originale si in traductiune, cu spese luate din vreunu fondu alu clerului respectivu si apoi exemplariile se se impartia gratis pre la toti preotii, pentruc'a se-si castige informatiune buna, se fia in cunoscintia de cauza, éra nu se órbece pre intunerecu, ci fiacare preotu si chiaru mirénu se scia da respunsu sanetosu la toti aceia, cari sub pretestu, ca una parte a natiunei romanesci s'a unitu cu Rom'a in cele patru puncte, au obraznici'a de a pretende, cá romanii uniti se-si schimbé rítulu, se-si uite de institutiunile lor **democratice**, care in primii secolu au fostu oserbate chiaru si in eclesi'a apuséna cu mare zelu, precum se adeveréza deplinu pre tóta pagin'a istoriei eclesiastice pe unu restempu mai bine de una miee ani, séu ce e mai multu, cá clerulu lor se se degrade pe sene la conditiunea de sierbu codardu alu altui cleru de altu ritu si de alta nationalitate.

Este prea adeveratu, ca atatu cativa papi de mai nainte, catu si pap'a de acum in bul'a susu citata opresce strinsu, cá greco-catolicii nici decum se nu se amestece nici in ritu, nici in ierarchi'a besericésca cu romano-catolicii apuseni, totodata elu lauda ritulu resariténu si pre aceia, cari ilu tienu*), éra ierarchi'a greco-catolica o subtrage cu totulu de sub jurisdictiunea primatului din Ungari'a, sub care cadiuse numai prin vicleni'a jesuitoru lui Kollonits, éra nu de dreptu, nici din vointi'a clerului romanescu unitu, éra in cei 25 ani d'antai ai regimului Mariei Teresiei si de atunci incóce in cateva restempuri acea jurisdictiune anticanonica, prevaricata in beseric'a greco-catolica, cá si cea serbésca, in a romaniloru greco-resariteni, se prefacu in despotismu**), pana candu prin restaurarea metropoliei in 1854 ei dete in capu insusi imperatulu Franciscu Iosifu I., la care pap'a Pius IX. se provóca in bul'a sa, dicundu curatu, ca imperatulu a voit, cá beseric'a si ierarchi'a romaniloru greco-catolici se fia subtrasa cu totulu dela jurisdictiunea catoliciloru de ritulu apusénu, incatu acestia si episcopii, metropolitii si primatele lor se nu se mai amestece nici decum in afacerile beserice greco-resaritene unite.

Apoi dara ce voiescu aceia, cari indemna pe clerulu si pe mireni de legea res. greco-catolica, cá se iè parte la congresele si sínódele romano-catolice? Aceia voiescu óre astadi ceea ce au voit totudéun'a: umilirea romaniloru uniti, degradarea clerului unitu la starea de sierbitori, schimbarea ritului, desfiintierea ierarchiei romanesci greco-catolice, desnacionalisare — Ei se folosescu de nesciinti'a unora, de lefile altora, si de veninulu absolutisticu, pe care apuc'a lu suge una parte a generatiunei june dela 1855 incóce in institute straine si asia isi batu jocu de poporu si de tóta intielegenti'a lui. Si ei ticalosii nu vedu consecintiele imediate ale acestei procedure órbe? Nu va trece unu patrariu de seculu si cutezarea acestora va fi pedepsita prin evenimente in modulu celu mai stralucitu si spre deplin'a satisfactiune a unei ierarchie insultate si a unui cleru atatu de umilitu. —

Traducatoriulu bulei papale.

*) Sacros ritus orientalis ecclesiae, qui et commendarentur vetustate, et orthodoxae fidei congruerent, non modo non improbarunt, verum etiam in summo pretio habuerunt et ab omnibus, qui illos sequuntur, religiose adeo servandos putarunt, ut ad alios transire ritus... nemini licere constituerint etc. etc.

**) Vedi corespondinti'a episcopului Inocentiu Clainu din exiliulu seu portata cu protopopulu Balomiri, care apoi a trecutu in Munteni'a si de acolo a calatoritu la St. Petruburgu; vedi inse actele oficiali dintre 1741—1760 pastrate in arhivele guberniali si in ale cancelariei de curte, pentruc'a se te informedi bine despre acele prevaricatiuni tirantice. —

Cuventulu dep. Ioane Cucu

tienutu in siedinti'a din 4 Iuniu a camerei deputatoru (in caus'a nationale si a Transilvaniei.)

Onor. camera! A redic'a cuventulu in favórea emendamentului (nationalu (dupa cele dise de on. deputatu alu cetatii interne din Pest'a, credu a fi unu lucru aprópe ingratu, fiinduca in urm'a cuventarei lui sórtea emendamentului este decisa; amu inse unele oserbari, care din respectulu intentiunei mele patriotice si pentru remarcarea scopului partitului meu, credu, ca trebuie se le amintescu.

Si anume, bine meritatu deputatu alu cetatii interne din Pest'a a bine voitu a dice, ca nationalitatiloru nu li este inchisa calea de a propasi cu unu proiectu de lege, de cumva nu suntu indetultite cu legea creata pentru egal'a indreptatire a nationalitatiloru. — Acést'a este asia intru adeveru, si la timpul seu nu ni vomu preget'a a face acést'a; pentru ce inse corpulu legelativu se nu póta insemná acésta intentiune a sa si in respunsulu ce se va da la cuventulu de tronu? eu nici decum n'o potu precepe (sgomotu).

De cumva reprivescu asupra discusiuniloru decurse tocmai cu ocaziunea crearii legii cestionate, mi se representa viu in memoria cuvintele binemeritatului deputatu alu cetatii interne din Pest'a, prin care, recumandandu a se primí proiectulu respectivu, a disu, ca nu considera proiectulu acel'a de atare, care se corespunda tuturoru cerintiloru juste si moderne; deci déca creatorii insi-si fura convinsi inainte despre defectuositatea aceleia, urmeza de sene, ca detorinti'a corpului legelativu remasa din trecutu, este a midiloci suplenirea defectuósa, si noi suntemu aici pentru cá se provócamu atentiunea on. camere asupra acestei detorintie.

Déca scrutezu dupa caus'a neincrederei, ce intempina nationalitatile in tóte partile patriei, si mai alesu déca vedu pucinu respectu ce se revérsa din aminti'a lege de nationalitate asupra drepturiloru nationalitatiloru: sum aplecatu a atribui neincrederei remase intre noi din trecutu defectele legii aceleia, amu experiatu inse, cumca pucini afla interesu intru a scrut'a, ca este óre justa séu ba acésta neincredere?

Epoc'a pretensiuniloru si a recerintiloru nationali este chiaru acum, si aceste suntu chiaru atatu de moderne si juste adi, precum fura canduva juste si moderne pretensiunile relegionarie.

Amu auditu de multe ori in societati private, ba si in camer'a acést'a intre discursurile intretinute cu colegii mei deputati, a se accentuá libertatea individiloru cá atari ai nationalitatiloru, care libertate la noi nu este restrinsa; eu inse nu consideru acésta libertate individuala de suficiente pentru indetultirea pretensiuniloru nationalitatiloru, si mi o intipuescu chiaru asia, cá si candu cineva ar' pretinde, ca in tiér'a acést'a numai individi protestanti, catolici séu israeliti potu se existe, si nici decatu confesiuni: protestanta, catolica séu israelita (aprobare).

Aici grabescu a riscá, cá intre parentese, una oserbatiune la distingerea facuta de condep. antevorbitoriu Zmeskál intre natiune si nationalitate (se audimu).

Si anume dnialui crede, si subscrietorii emendamentului n'au intrebuintiatu la loculu seu expresiunea „natiune“ in locu de „nationalitate“, fiinduca prin cea d'antai se ataca integritatea politica a tieriei unguresci, si dechiará, ca din caus'a acést'a nu póte acceptá emendamentulu; la acésta dechiaratiune a on. meu condeputatu trebuie se dechiaru, cumca, déca on. camera ar' impartasi opiniunea lui, presupunendu, ca subscrietorii emendamentului au cercatu prin expresiunea natiune unu titlu tendentiosu, spre a atacá integritatea politica a tieriei, eu asi fi celu d'antai, care -mi asiu retrage subscrierea, dicundu mea culpa, ca am subscrisu unu ce, ce n'amu intielesu (aprobare).

Credu inse on. camera, ca condeputatulu meu antevorbitoriu s'a ocupatu fórté pucinu cu frundiarirea legiloru n'ostre de mai nainte in carinatiunea se amintescu intru adeveru, dar' nationalitatea necaiure; aceste dóne cuvinte inse se intrebuintiéza fara indoiéla in unulu si aceleasi intielesu, unulu in loculu celuialtu, in praxa afu in ele numai una diferentia etimologica, in catu adica nationalitatea este numai coloritur'a expresiunii „natiune“, si asia credu, ca nu prejudeca un'a alteia, expresiunea „natiune“ inse este si mai buna, si mai caracteristica si si mai corecta (ilaritate).

Nici una tiéra n'a fostu cuprinsa in trecutu de atate pericle cá tocmai patri'a n'ostra comuna, carea a suferitu atatu de multu, si totusi intre nationalitatile aceleia s'a aratatu una continua tenacitate in aperarea tieriei, ba ce e mai multu in tim-

purile suferintiloru amu incaputu fórté frumosu langa olalta, de abia se póte explicá de unde provine suspitiunarea, ca nationalitatile ar' gravitá in afara.

Concedu, ca nationalitatile suntu indiferenti in privinti'a sortii patriei, dar' totusi nu gravitéza in afara; ér' indiferentismulu jace in lips'a farmecului acelu interesu, care se scutesce cu atat'a gelosia din partea factoriloru poterii; — concedu si aceea, ca alipirea nationalitatiloru catra limba si drepturile sale nationali adi este mai mare, decatu amórea patriei, si acést'a provine de acolo, ca drepturile nationali suntu atacate si opumnate totudéun'a si pretotindene; patri'a inse, multiamita lui Ddieu, n'o amenintia nici unu periclu, deci nationalitatile -si continua lupt'a pentru conservarea propria intru drepturile date de natura si dreptatea eterna (miscare).

Patri'a acést'a inse este si a n'ostra, este mam'a n'ostra comuna, precum ne amu indatenatu a o numí, cu tóte ca in catuva ni este si vitréga, si ni jace la anima existinti'a si desvoltarea ei, si de si intreprindemu lupte mai mice pre sinulu ei pentru drepturile ómenesci si glori'a constitutiunei, candu sustarea patriei ar' fi in periculu, nationalitatile ar' posiede la totu casulu atat'a abnegatiune patriotica, incatu in timpul periculuiu se suprima dorerile sale si se se intrunésca spre aperarea patriei. — (Aprobare viua.)

Mai amu inca una singura oserbare on. camera (se audimu!) Pentru noi ar' fi mai bine cá pre bas'a fratietatii si a egalitatii se sternimu interesele pentru sórtea si venitoriulu patriei, dandu fiacui ce este alu seu; — si ar' fi mai cu scopu a impartii drepturile si glori'a constitutiunei estumodu, precum impartasimu sarcinele si laborele aceleia, pentruca dreptulu nu slabescé prin acéca, ca se imparte intre mai multi, ba elu va fi mai tare, ca-ce lu sprijinescu mai multi, si eu consideru daunósa politic'a, care expune patri'a neindestulita in intru unoru eventualitati neprevédute, si afu necesariu inainte de tóte cá, incungiurandu reciproc uritiósele suspitiunari, se damu locu increderei fara care tóte nesuintiele n'ostre patriotice voru remané idei mórté.

Cine ar' poté negá reactiunea daunósa, produsa prin insinuatiunile ce obvinu ici cóle pre terenulu socialu? Cine nu oserba, ca acele suntu nesce midilóce rele pentru consolidarea factoriloru politici ai tieriei; chiaru cá si oleulu spre stengerea focului? timpul eforteloru intimidatiuniloru a expiratu de multu, chiaru si in evulu de midilocu s'au intrebuintiatu numai intr'unu timpu fórté scurtu; — istori'a -mi este martora, ca drepturile popóreloru asupra se potu suprima pre unu timpu, arnistiulu inse tiene numai pana atunci, pana candu elasticitatea poteriloru s'au restauratu in sinulu lor, pana candu momentulu favoritoriu a sositu; se me provocu óre la resbelele relegionarie, la Rom'a, la Americ'a libera, séu déca vi place la istori'a Italiei? (sgomotu).

Dar' se remanemu la noi acasa, patri'a n'ostra este unu isvoru fecundu pentru astfelu de exemple; — toti vedemu, cu una démna dorere patriotica, ca spiritele suntu atatu de agitate prin insinuatiunile reutatióse, incatu in locu de a ne apropiá de olalta, ne respingemu totu mai tare unii pre altii.

Situatiunea acést'a este trista chiaru si din acelu punctu de vedere, ca conlucrarea in armonia a tuturoru natiuniloru este una recerintia nedelaturavera pentru desvoltarea reformelor si a culturei, ba eu credu si sciu cu tóta securitatea, ca numai una Ungari'a linistita in intru si fiindu elementele sale intrunite, póte impune cu pondu si autoritate in afara. (Aprobare viua.)

Eu nu ieau in consideratiune insinuarile ce se facu de unele persóne neinsemnate; candu inse unu barbatu modernu alu Ungariei, capulu guvernului presente a aflatu de bine a-si motivá inaintea alegatoriloru sei bucuri'a in privinti'a uniunei Ardélului cu aceea, ca acolo nu comandéza mai multu ómeni cá Iancu, este cu neputinti'a a nu se uimí. (Aprobare.)

Deosebitu natiunea romana se acusa cu tendentie daco-romane (se audimu!); in privinti'a acést'a inca amu una umilita oserbatiune (se audimu!): Pentru ce óre natiunea romana ar' gravitá in afara, candu acestu poporu are unu trecutu milenariu in patri'a acést'a? (Se traiésca! vivat!). Este adeveratu, si acést'a o spunu cu óre care amaratiune, ca acestu poporu n'are intielegintia si avere, de si fara vin'a lui, totusi inse se alipesce cu pietate catra patri'a sa, ca-ci de si vreunu trecutu stralucitu, avere si privilegie nu l'au legatu de sórtea patriei sale, dar' l'au legatu pios'a consciintia, ca suntu

brasdele și colinele din a caror fructe vegetați cu sudori de sange, jacu osamentele strabunilor și ale iubitorilor sei. (Aprobări șgomotose. Se trăiescă!)

Dreptu-aceea a acasă cu tendințe daco-romane pre acelu popor, care dela întemeierea țerei și pana adi au datu atate dovedi despre sentimentele sale dinastice și loiali, este una politica ratecita, mai multu, este una crima patriotica! (strigari: Este adevăratu!)

Ba chiaru deca s'ar află preocupati s'eu fanateci in sinulu or' carei natiuni, că și cari între noi nu sunt, cari se fia ultraisti in pretensiunile sale, credu ca a atribui întregi natiuni odiulu acelor'a ar' fi una nedreptate, și eu din partea natiunii mele protestezu resolutu in contra aceleia. (Aprobare.)

Din aste cauze, cu permisiunea onor. camere voiu a pune pre măs'a on. camere unu altu emendamentu legatu de s'orțea celui d'antăiu, și neestindume mai incolo de astadata, simpleminte recumendandu atentiunei on. camere emendamentulu, despre a carui inteniune patriotica și justitia sum convinsu deplinu, totu odata exprimiu din anima multiamit'a mea pentru deplin'a atentiune cu care on. camera m'au onoratu sub decursulu discursului meu. (Aprobare. Se trăiescă!) „Fed.“

Dela diet'a Ungariei.

In șiedinti'a din 12 Iuniu Iuliu Schwartz interpelēja pe ministeriu, deca are de cugetu a infinti'a unu ministeriu de agricultura și unu organu care se ingrișca de caus'a seraciloru. Se comunica ministeriului.

Ministrulu de finantia la întrebarea dep. Sirmay respunde, camca cei ce au avutu daune din caus'a gerului și a secetii voru fi ertati de una parte de contributiune, er' la interpelatiunea deputatului Iancovicu in caus'a abuzurilor de încarcare cu aruncările finantiere sub pretextulu pedepsei pentru întârziare, respunde, ca nu se facu abuzuri, ci numai se aplica legea. Interpelat'orele ceru a se pune acestu obiectu la discutiune, inșe majoritatea nu voi.

Proiectulu de lege pentru votarea recrutilor se primi că base la pertractare speciale cu 276 in contra la 25 voturi.

In șiedinti'a din 14 Iuniu Franciscu Deák prezentēja una petitiune monstruoșă subșcrisa de 7000 dame maghiare și îndreptata catra dieta, in care ceru redicarea unei școli inalte de muștra pentru sexulu femeiescu. Se concrede comisiunei petitiun.

Asia sexulu femeiescu maghiaru au intratu la ajutorirea latirii maghiarismului prin arm'a culturai, care e arm'a cea mai șiguru ajutat'orie la problem'a comuna cu barbatii de a maghiarisa. Ore damele romane voru conlucra pentru romanismu? —

Imi aducu aminte de propagand'a ce se facea inainte de 48 între damele, ma și între șervit'orele maghiare că in orice societati se nu se demita a vorbi alta limba decatu maghiara, pentrucă cu manier'a acēșta se șilēșca pe vericine a adopta de conversatiune numai limb'a maghiara. —

Totu in asta șiedintia facu dep. Borlea interpelare, pentru ce s'a denegatu debitulu postalu „Albinei“, lucru anticonștitutionale.

C. Andrásy respunde la interp. dep. Miletits cum șcim. Se ștaveresce contigentulu an. alu recrutilor la 39.339 și alti 3934 la diverse titele. —

Ni se cere publicarea acestui articulu pentru Romani'a.

„Domnilor elevi de medicina și farmacia, iubiti tineri romani compatrioti! Catra voi me adresezu cu multumire! primiti asemenea expresiile mele!

In diurn. „Romanulu“ notatu Luni Marti, Mercuri 25, 26, 27 Martiu an. încetatu 1868 citisemu petiti'a v'ștra catra ministeriulu competentu, ce cuserati a se publica. Că romanu, că confrate alu voștru de șpecialitate, că iubitoriu de lumini: arte, șcientie, morale, de totu ce e frumosu, de totu ce inobilēja șufletulu omului și lu apropiu de vointi'a divinitatii de alu creá, amu șimțitu acea multumire via de petrundera ce manifestati și de dorinti'a ce reclamati. Inca de atunci amu cugetatu se ve aplaudu șimțimentulu și se ve declaru multumirea mea asemenea prin vreunu diariu de acolo si n'amu întârziatu, dar' nu cunoscu caus'a, de ce n'a pututu vedé lumin'a. Neimpacatu cu nepasarea, nelini-

știtu cu apathi'a, candu e vorba de folosu comunu, și apoi rezonabilu cautăiu in fine midilocu de a resbi la voi și prin acēșta naratiune, ce ve adresezu, se iau parte de o potriua la acea ce ati manifestatu și ati reclamatu.

Deci fara a șpecificá multu resonele ce expuneti, prin care ve declarati zelulu catra șciintie, ambiția de ómeni șimțitori cu amorulu și datori'a ce vi se cere de a avé catra mam'a patria și natiune că se și șerviti de exemplu și indemn u catra fericirea compatriotiloru noștri, contemporaniloru și urmasiloru voștri, primiti se ve declaru, ca inșumi, la timpulu meu, am șimțitu și amu cugetatu tocma pe tocma că voi astadi, de a se șadi și la noi resaduri de acele ce producu fericirea; de a se semena șementi'a artelor frumóșe și a feluritelor șciintie in genere, er' șpecialu art'a farmaceutica: cererea v'ștra. Ștarea timpului meu inșe delocu nu se asémena cu ștarea timpului voștru; eu trebuieam se mergu că nóptea prin padure, ba și mai reu; calea v'ștra este pe unu campu netedu și diu'a a-media mare; de lips'a midilócelor de totu felulu se nu mai vorbescu, pe care voi parte le aveti, er' parte cu leșnire le puteti avé.

Aflandume in anii aceia, candu trebuieam se me ingrișescu de viitoriulu meu, de o cariera, prin care se-mi aflu șubsistinti'a, dicu — se me ingrișescu și — se-mi aflu, fiinduca in adeveru n'aveamu de la cine se așteptu ajutoriu, relativu cu aplecarile mele, șinguru și de șene trebuieam se cugetu și facu; — divinitatea, provedinti'a, protecti'a adevărului și a bunului, care -mi inșuflase dorinti'a, a trebuitu că inșa se se inșarcineze cu ingrișirea de mine; dupa putinti'a șia și aratatu concursulu.

Amerunturile impregiariloru și ale șositiile mele șuntu atatu de multe și felurite, pe catu ar' fi și de prisosu și tristu de ale expune, ba póte și gretiosu de a le comunica cunoscintiiei publice; de acea catu de pe șcurtu me voiu exprima că mai deadreptu și mai iute se ajungu la școpu, care este: 1. șugétulu petiti'i v'ștre și 2. ce mai șusu ve declarai, „ca la timpulu meu amu șimțitu și amu cugetatu tocma — pe tocma că voi astadi“. Și éca:

Eramu teneru, că voi astadi, ștarea patriei nóștre in tóte privinșiele: morale, șociale, intelectuale etc. etc., in cea mai de plansu șituatiune (pela anu 1815). Educati'a mea, de i se póte da acēșta numire, s'a efectuatu in cas'a parintéșca; rudimentele inștruciunei mele le-amu primitu in limb'a gréca dela inștrictori gréci și apoi Ddieu se i fi facutu de a fi și una și alta: tóte nimica. Dar' unde nu ajunge omulu prin șilintia și perseverantia?! „Dicat'orea vechia și de tóte dilele ne ștriga“, voiesce și vei puté; luminezete, adica doreșce de a fi ceva și vei fi; tóta educati'a mea, pe catu se va fi pututu, mie inșumi mi-o datorezu, afara de medicina. Șimțiu, iubirea de bunu, philocali'a, iubirea de inșvetiatur'a — philomathi'a nimica nu mi le putu domoli. Ocupatiile mele erau lectur'a și asociatiunile cu cei mai buni, ce inștepinamu, decatu mine, aveamu cunoscintiia cu toti asistentii de prin farmatiile din Bucuresci, cu nemti, mai multu cu densii me asociamu.

Amu dișu, ca erá timpulu că se me prindu de ceva, lucrurile nóștre nu-mi placeau, — logofetu de divanu or' de visteria, altu-ceva nu mai erá pentru unu fetioru de boieriu, adica nobilu. Că cariera, că șpecialitate -mi placea medicin'a — are hazu! Dar' nici macar' se visezu, ca -mi asi fi inșusit'o, nu s'ar fi pututu inștepla; — „voiesce și vei puté!“ Dar' nu se putea! — „luminezete și vei fi“, adica gandescete ce ai puté face că se 'ti ajungi școpulu.

Tardi — tardiu la 28 de ani ai verștei mele, cu aceași data — 1828. Dupu ore care preparative premergatórie că printr'o minune s'a pututu se gaseșcu in tr'unu locu in tr'o farmatia in Bucuresci. Școpulu meu erá inđoitu: ne inșbutindu cu medicin'a se remaiu cu farmati'a și vice-versa: cunoscinti'a farmatii me va ajuta multu la medicin'a.

Urmariile acestui planu șuntu de șperiatu: pizma, ura, perșecuti, calumnii pe bietu șpecialu și pe mine din partea confratiloru lui; de ce și pentru ce se inștelege. — Asia merita celu ce nu șcie a se folosi de bunulu seu! — Bietulu farmaceutu n'o mai putea duce! M'ar fi departatu, dar' erá prinsu prin contractu. Bine-reu, teresiu-grapișiu o dușeu doi ani și profităiu că pe patru. — Inștrigele șpargu cetati! Ștudiulu meu farmaceuticu ștatú aici: fi cu neputinti'a de a mai remané in acea casa; trebuinti'a cerea de a mai continuá,

dar' te mai primescu cineva?*) Este vorba — cine e bine cu Christosu in tr'a leșne in raiu.

Providenti'a facu la an. 1831 că prin influinști'a rusa se amu dela statu unu știpendiú (ce inștrii mei compatrioti, șuperiori și fal'a nati, imi refușasera), prin care se me potu perfectiona in ștrainatate, in acea ramura a medicinii — farmati'a. Mi se dete, de v'șia — de nev'șia, ore care șuma in catu abia și nu pré se fia destulu pe unu anu. Din recunoscinti'a preferaiu Rusi'a, de care pana aici nici vișasemu. Me expatriara cu promisiuni generosii mei și de bunu nému și me lașara in voi'a inștemplarei prin lume, curatu se me repuia. (Va urmá.)

Din a fara mai avemu de relatatu, ca dupa diurn. „Oficiel“ turburările din Franci'a și anumitu cele din urma din St. Etienne prin concursulu oștășimii s'au domolitu. —

In Ispani'a dupa publicarea șconstitutiunei m. Serrano fi alesu de cortese că regentu. Noulu cabinetu s'a șconstituitu. Maresialulu Prim remane min. de reșbelu și președinte, Șelvila ministru de statu pentru externe, Herrera min. de justitia, ceialti remanu in șpostu. Republicanii in provinciele medinale tienura unu congrésu in Cordov'a, in care așiadara trasurile fundamentale pentru unu tractatu de republica federativa, deșclaranduse șolidari pentru a și apara interesele și șprincipiale, și profesandu, ca republic'a federala este unica șistema, care corespunde doctriinei democratice. Ei voru folosi tóte midilócele legali a pune acēșta doctrina in valóre in Ispani'a. —

In Angli'a se deșbate caus'a irlandesa in cas'a de șusu, unde s'a primitu și in a dóua cetire. —

Din Orenburgu in Rusi'a petrunderu șciri revoluționarie. Una garnișona in Uralsk fi așaltata de vr'o 12.000 cirghisi și cazaci macelanduo. In mai multe atacuri oștirile fura batute. Comericiulu și comunicatiunea, caravanele inșcetara cu totulu catra Orenburgu. Șpaimantare mare de reșcularea maniei poporului. — „G. Z.“

*) Numai „Romanulu“, dupa felulu lui, are calitatea de a fi indulgentu, generosu, umanu, cu aplicare de — ospitalitate: de a inșbracișia pe ștrainsi, adica pe golani, pe șdesperati in locu' loro, de a le cede drep-tulu: bunulu seu, și de a fi face fericiti cu pagub'a sa și in defavorulu seu: de a se pomeni cu densii șuperiori lui și apoi se mai vedi recunoscinti'a și tractati meritate! — au minte acei diavoli. —

Edictu.

Dupa ordinașiunea on. ședrie comitatense din Aiudu dto. 6 Octobre 1868 Nr. 1628 se aduce la cunoscinti'a publica, ca: s'a concesu vendiarea prin licitatiune publica a vinurilor vechi din anii 1862 și 1866 prește 3350 urne transilvane, și aprópe la 2000 metrete (a 16 cupe) granu érași transilvane, dela curtea fundatiunei Alexandru Șterca Șiulutiene din Șpringu, — și terminulu de licitatiune s'a deștu pe 27 Iuniu 1869 dimi-néti'a la 9 ore, la faci'a locului in comun'a Șpringu, ce se afla ca una 1/2 óra de Mercurea — cu acea adaugere, ca obiectele se voru vinde cu redicatu s'eu in cuantulu mai micu, și vinulu in buti ori fara buti — inșe numai pre langa bani gata. —

Alb'a Iulia in 1-a Iuniu 1869.

3-3

Dela judeciulu șing. comit.

AVISARE.

Tocma -mi șosira din Parisu și Lipsi'a, precum și din Vien'a in calciaminte de cavaleri și dame, precum și pentru copii de celu mai nou fasonu, pe alesu, ceea ce se face prin acēșta cunoscutu prea onoratulu publicu romanescu.

Ioane Sitta,

locuiesce in ștrat'a Caldaráriloru

Nr. 545.

2-3

CURSURILE

la bursa in 22 Iuniu 1869 șta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 91	cr. v. a.
Augsburg	—	—	122 „ 25	„ „
London	—	—	124 „ 85	„ „
Imprumutulu natiunalu	—	—	62 „ 55	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	70 „ 60	„ „
Actiile bancului	—	—	746 „ —	„ „
„ creditului	—	—	308 „ 70	„ „

Obligatiile transilvane ale deșarcinării pamentului in-

15 Iuniu 1869:

Bani 77 — — Marfa 78 —.